

ПРОЄРУЧИЦЯ

*Парафіяльний часопис храму Богородиці Проєручиці
Української Греко-Католицької Церкви в Естонії*

М. ТАЛІНН

ЛИСТОПАД 2016 Р. Б. №19 (23)

8 листопада Христова Церква святкує торжество святого архистратига
Михайла і всіх Божих ангелів. (продовження на стор.4)

Л И С Т О П А Д 2 0 1 6						
ПОНЕДІЛОК	ВІВТОРОК	СЕРЕДА	ЧЕТВЕР	П'ЯТНИЦЯ	СУБОТА	НЕДІЛЯ
	1 Св. Літурія 09:00	2 Св. Літурія 09:00	3 Св. Літурія 09:00	4 Св. Літурія 09:00 	5 12:00 - Катехизація (підготовка дітей до першої сповіді та урочистого Святого Причастя)	6 Неділя 22 Тис. 5. Єв. 11 Ап. - Гал. 2:15-21; 6:11-18; Єв. - Лк. 8:3-9; 16: 19-31; Свята Літурія 10:00 – Псалми
7 Св. Літурія 09:00	8 Собор св. арх. Михайла й інших безплотних сил. Св. Літурія 10:00	9 Св. Літурія 09:00	10 Св. Літурія 09:00	11 Св. Літурія 09:00 	12 12:00 - Катехизація (підготовка дітей до першої сповіді та урочистого Святого Причастя)	13 Неділя 23 Тис. 6. Єв. 1 Ап. - Еф. 2:20-22; 2. 4:10; Єв. - Лк. 3:8-9; 8: 26-30; Свята Літурія 10:00 – Псалми 16:00 - Тарту
14 Св. Літурія 09:00	15 Св. Літурія 09:00 Початок Різдвяного посту	16 Св. Літурія 09:00	17 Св. Літурія 09:00	18 Св. Літурія 09:00 	19 12:00 Катехизація (підготовка дітей до першої сповіді та урочистого Святого Причастя)	20 Неділя 24 Тис. 7. Єв. 2 Ап. - Еф. 2:21-22; 2. 14:22; Єв. - Лк. 3:9-10; 8: 41-56; Свята Літурія 10:00 – Псалми
21 ВВЕДЕННЯ У ХРАМ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ. Св. Літурія 10:00	22 Св. Літурія 09:00	23 Св. Літурія 09:00	24 Св. Літурія 09:00	25 Св. Літурія 09:00 	26 13:00-Тарту катехизація в недільній школі 15:00 Пильва Св. Літурія	27 Неділя 25 Тис. 8. Єв. 3 Ап. - Еф. 2:24-25; 4. 1-6; Єв. - Лк. 5:3-9; 10: 25-37; Свята Літурія 10:00 – Псалми 16:00 - Хельсинкі
28 Св. Літурія 09:00	29 Св. Літурія 09:00	30 Св. Літурія 09:00 Св. всехваленого ап. Андрея Первозванного.				

ЛИСТОПАД – МІСЯЦЬ МОЛИТВИ ЗА ПОМЕРЛИМИ**Поминальні - задушні дні**

Особливими днями поминання померлих у листопаді є так звані «задушні дні». Слово «поминати» походить від слова «*пам'ятати*», тобто згадувати спочилого. Християнина згадують, перш за все, у молитвах, тому в ці дні треба особливу увагу приділити молитві: і домашній, і церковній. Відповідно, вихідні то чи будень, потрібно знайти час, щоб прийти на Святу Літургію й відвідати могили померлих рідних та близьких.

Свята Церква, як Містичне Христове Тіло об'єднує всіх охрещених вірних чи вони ще тут на землі, чи вже у славі в небі або чи ще може покутують за свої провини в чистилищі. Усіх членів цієї Церкви пов'язує та сама любов Господа Бога і ближнього. Ту взаємну злуку всіх вірних на землі, святих у небі й душ у чистилищі ми називаємо сопричастям святих. Вона полягає в тому, що святі в небі своїм заступництвом перед Богом можуть помагати ймагають нам на землі й душам у чистилищі. А ці знов можуть молитися за нас, але не можуть собі допомогти, бо час їхніх заслуг уже скінчився. Зате ми можемо їм допомогти своїми молитвами, добрими ділами, а передусім жертвою Святої Літургії.

Церква підтверджує це словами Отців – вчителів: св. Кирило Єрусалимський (IV ст.) каже: «За всіх, які померли, молимося в тому переконанні, що дуже помічним для їхніх душ є жертви в поєднанні з молитвами». Тертуліан (II ст.) пише: «Кожного року у визначений день складаємо жертви за душі померлих». Св. Єфрем Сирійський (†373) у своїм заповіті залишив таку просьбу: «Дайте мені на прощання молитву, псалми і Жертву Святої Літургії. А по 30 днях зробіть жертву за мене, бо померлі дістають поміч через Святу Літургію, що її живі жертвують».

Святий Григорій Великий, Папа Римський, дав вказівку молитися за одного ченця на ймення Юст – відправити за нього тридцять Богослужб. Коли було закінчено відправляти, на тридцятий день явився цей монах своєму колишньому настоятелю Копіозові, сказавши наступне: «Я терпів муки. Тепер же є звільнений!» Сьогодні заохочується відправляти так звані «григоріанки», тобто 30 безперервних Служб Божих кожного дня за конкретні душі померлих.

Молимося за наших померлих, щоб вони, очищені Божою Любов'ю в Небі, просили за наше спасіння. Багато душ людей, що перейшли до вічності, потребують, щоб ми жертвували за них відпустити протягом першого тижня листопада. Незмінною умовою отримання відпусту є молитва в намірах Святішого Отця, прийняття Причастя та перебування у стані освячуючої благодаті.

То ж благаймо Господа в ці дні словами пісні канону: «Отців і праотців, дідів і прадідів, від перших аж до останніх..., всіх пом'яни, Спасе наш».

СОБОР СВЯТОГО АРХИСТРАТИГА МИХАІЛА Й ІНШИХ БЕЗПЛОТНИХ СИЛ

(початок на стор. 4)

Ангели – це чисті духи, яких сотворив Господь Бог на те, щоб Йому поклонялися і Йому служили. Серед сотворінь ангели займають перше місце, вони набагато досконаліші від людей і сильні Божою ласкою (див. Пс. 8, 6; 103(102), 20-21; 2 Пт. 2, 11). Вони є святі (див. Мт. 25, 31), уже тепер вони є образом тої досконалости, якої ми лиш намагаємося досягнути і до якої впритул наблизилися Божі святі (див. Лк. 20, 36; Мт. 22, 30). Ангели близько до Бога, вони Його оточують і предстоять перед Його престолом (див. 1 Цар. 22, 19; Іс. 6, 2-3; Дан. 7, 10; Мт. 18, 10; Лк. 1, 19).

Ангели не є відділені від нас нездоланною межею. Вони, як і святі в небі, як душі в чистилищі і як вірні на землі, також є членами того великого тіла, головою якого є Христос, “бо в Ньому все було створене, що на небі і що на землі, видиме й невидиме: чи то престоли, чи господства, чи начала, чи власті, все було ним і для нього створене” (Кол. 1, 16).

Божі ангели, як мудріші, сильніші і досконаліші істоти охороняють і оберігають нас. Тому-то натхненний цар Давид співає: “Ангел Господній стоїть на варті навкруг тих, що його бояться і їх визволяє” (Пс. 34(33), 8). Господь велів ангелам своїм оберігати людину на всіх дорогах її. “Бо ангелам своїм Він повелить про тебе, щоб берегли тебе на всіх твоїх дорогах. І на руках тебе носитимуть, щоб не спіткнулася нога твоя об камінь” (Пс. 91(90), 11-12). Ангел Божий виводить Лота праведного з Содоми (див. Бут. 19); ангел Господній захищає пророка Даниїла від левів (див. Дан. 14, 31-43). Ангел Божий є помічником, хоронителем і провідником у дорозі молодого Товія (див. Тов. 4-12); ангел укріплює хлібом пророка Ілліу (1 Цар. 19, 5-8); ангел виводить апостола Петра з темниці (див. Ді. 12, 7-10).

Ангел, за волею Господа, карає злих (див. 2 Цар. 19, 35), ангел є благовісником найбільших тайн і посланцем Божим, ангели моляться до Бога за нас, вони допомагають наверненню невірних до святої віри (див. Ді. 8, 26-40; 10, 1-6) і невимовно радістю тішаться наверненням кожного грішника. А Спаситель сам свідчить: “Отак, кажу вам, буває між ангелами Божими радість над одним грішником, що кається” (Лк. 15, 10). За посередництва ангелів Бог дав був Мойсееві Старий Завіт (див. Ді. 7, 53; Гал. 3, 19; Євр. 2, 2); ангели благовістили людям прихід Ісуса Христа, законодавця Нового Завіту (Мт. 1, 20; Лк. 1, 26-38; 2, 9-15).

Число ангелів безмірне. Там, перед престолом Господа, споконвіку “тисячі тисяч Йому служили, і силенна безліч перед Ним стояла” (Дан. 7, 10). Святе Письмо часто згадує про воїнство небесне (див. Лк. 2, 13; 1 Цар. 22, 19; 2 Хронік. 18, 18) “Число ангелів є більше, як число зірок на небі, зерен піску в морі і листя на деревах”, – каже святий Діонісій Ареопігіт.

*“Немовби твій комірник,
ангел мешкає у твоїй
душі” (св. Вернард)*

Усі ангели діляться на *дев'ять чинів*, чини діляться на три розряди по три чини в кожному, а саме на розряд вищий, середній і нижчий. До вищого розряду належать *серафими, херувими і престоли*. Слово “*серафими*” означає “палаючі, вогненні”, бо горять вони найбільшою любов'ю до Бога; про них то цар псалмопівець каже: “Вітри своїми посланцями учиняєш, полум'я вогненне – слугами своїми” (Пс. 104(103), 4). “*Херувими*” – означає “многооки”, бо вони стоять близько престолу Божого і набагато більше від інших пізнають Божі тайни. “*Престоли*” називаються так, бо на них сидить Бог як на престолі і вирікає суди свої.

До середнього розряду належать: *господьства*, які наставляють, рядять нижчими чинами ангелів; *сили*, які мають особливу силу сповняти Божі накази, давати вибраним Божим силу творити чуда, вони ж дають страждальцям силу до стійкості і розраду; *власті*, яким дана велика влада над дияволами.

А до нижнього розряду належать: *начала*, які є правителями і хоронителями земних держав; *архангели* – посланці Божі й благовісники; і, врешті-решт, *ангели*, які найближчі до нас, людей, бо саме вони заохочують нас до доброго, втішають, остерігають і моляться за нас.

Кожна людина має свого ангела хоронителя. “Великою є Божа любов до нас і невимірنا його турботливість. Він послав ангелів опікуватися нами і зробив це для возвеличення тої любови, яку має до нас” (св. Августин). “Така велика є гідність кожної людської душі, що з хвилини народження кожен має ангела, призначеного до його охорони” (св. Єронім). “Немовби твій комірник, ангел мешкає у твоїй душі” (св. Вернард). “Святі ангели хоронителі охороняють нас, як пастир своє стадо” (св. Василій). Тому ми повинні зважати на високу гідність свого ангела хоронителя, на його любов до нас і “щиро, гаряче любити ангелів, як наших майбутніх співжителів небесних, як наших оборонців, призначених нам Отцем небесним.

Чого нам боятися, якщо маємо таких оборонців? Вони, що охороняють всі дороги наші, не можуть бути ошукані і введені в блуд, і самі також нікого в блуд не введуть, бо вони вірні, второпні. і могутні. Тож коли бачиш, що на тебе нападає тяжка спокуса, що журба велика притискає твою душу, тоді приклич свого оборонця, свого учителя, свого помічника – ангела хоронителя” (св. Августин).

Над усіма ангелами цілого неба, неначе вождь, поставлений святий архангел Михаїл. Господь Бог сотворив ангелів своєю всемогутністю і наділив їх великою досконалістю. Але, як це пізніше зробив із людиною, Він і ангелів піддав випробуванням. І багато з них згрішили гордістю, забажавши могутністю своєю дорівнятися до самого Бога. На чолі збунтованих став ангел, що звався Люцифер. Але тоді усе воїнство небесне, всі ангели, що залишилися вірні Богові, з архангелом Михаїлом на чолі (“Михаїл” – означає “хто як Бог”), кинулися на бунтівників і скинули їх в прірву пекельну, бо “Бог не пощадив ангелів, які були згрішили, а кинув у пекло й передав їх до темної безодні” (2 Пт. 2, 4), і так вони, створені для найбільшого достоїнства, стали дияволами.

15 ФАКТІВ ПРО ПРЕСВЯТУ ЄВХАРИСТІЮ (початок в номері 18(22))

Які є умови гідного прийняття Святого Причастя?

в. Усвідомлювати, КОГО приймаємо у Святому Причасті.

«У Євхаристії перебувають «правдиво», дійсно і сутнісно, Тіло і Кров, поєднані з душею і Божеством Господа нашого Ісуса Христа, а отже, цілий Христос... Ця присутність називається реальною (realis), не

винятково, ніби всі інші присутності не є «реальними», а передусім тому, що вона є сутнісною (substantialis) і через неї Христос, Богочоловік, присутній абсолютно цілий і цілісний» (Катехизм Католицької Церкви (ККЦ), 1374).

Св. Йоан Золотоустий говорить: *«То не людина чинить, що принесені дари стають Тілом і Кров'ю Христа, а Сам Христос, що був розп'ятий за нас. Священик, що вимовляє ці слова, представляє Христа, але сила і благодать — від Бога. «Це є Тіло Моє», — каже Він. Це слово перетворює принесені дари».*

Християни визнають, що під видами хліба і вина присутнє Тіло і Кров Ісуса Христа, хоча на вигляд і на смак Святі Тайни є як звичайний хліб і звичайне вино.

Як часто потрібно приймати Святе Причастя?

«Церква активно рекомендує вірним приймати Святе Причастя кожного разу, коли вони беруть участь у відправі Євхаристії. Церква їх зобов'язує це робити щонайменше раз на рік» (ККЦ 1417).

Чи можна причащатися кожного дня?

Не те чи можна, а навпаки радо заохочується і є дуже добре причащатися щоденно. Ця практика щоденного Святого Причастя тривала в Церкві до V століття. Згодом цей звичай занепав під впливом відчуття негідності.

Св. Йоан Золотоустий докоряє тим, які, будучи на Святій Літургії, не причащаються: *«Надармо приноситься повсякденна Жертва, надармо стоїмо при престолі, а ніхто не приступає до Святого Причастя... Як можна бути на Літургії і не приймати святих Тайн?»* (Гомілія 3, на послання до Ефесян).

Чи треба сповідатися перед кожним Святим Причастям?

До частого чи навіть і щоденного Причастя не є потрібно сповідатися кожного разу. Малі провини не є перешкодою до Святого Причастя, якщо при цьому причасник збуджує в собі щирий жаль за провини.

Як потрібно підготовлювати себе

до прийняття Святого Причастя?

- Постом, молитвою та ділами милосердя для ближніх;
- Примирившись з ближніми;
- Збуджувати жаль за скоєні гріхи;
- Испитувати совість відносно присутності гріха;
- Зберігати мовчанку та не розглядатися по церкві;
- Мати пристойний і гідний зовнішній вигляд (скромний одяг та культурну поставу тіла);

Хто не може приймати Святого Причастя?

Важкий гріх є тоді, коли людина переступає Божу або Церковну заповідь у чомусь дуже важливому, свідомо і добровільно.

Не можуть приймати неохрещені. Св. Юстин (†166) каже: *«Нікому іншому не дозволено брати участі в Євхаристії, як тільки тому, хто вірує в істину нашого вчення і омився у Святім Хрещенні».*

Не можуть приймати Святе Причастя ті, хто є в стані важкого гріха. Важкий гріх є тоді, коли людина переступає Божу або Церковну заповідь у чомусь дуже важливому, свідомо і добровільно.

Не може приступати до приймання Святих Тайн той, хто привселюдно, публічно поводить себе недостойно.

Ця заборона у Канонічному праві найперше стосується тих вірних, які живуть на віру нехтуючи Святою Тайною Подружжя, або тих, хто розвівся та співживе з іншою людиною» (Кодкс Канонів Східних Церков (ККСЦ), 712).

Чи дозволено приймати Причастя малим дітям?

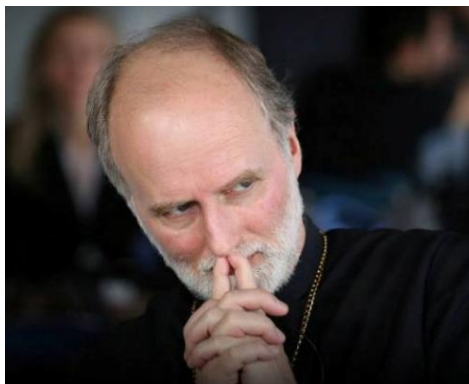
Приймати Святе Причастя малим дітям без потреби Сповіді у Греко-Католицькій Церкві є дозволене.

(продовження у наступному номері)

ЧУДОВИМ СПОСОБОМ ВІДРІЗНИТИ ВАРТІСНЕ ВІД ДРУГОРЯДНОГО Є УВАЖНЕ СЛУХАННЯ

Чи «збожеволів світ»? Чому роль України для Заходу є визначальною? Про користь і небезпеку соціальних мереж, а також про те, як необхідно відпочивати розповів в інтерв'ю єпископ Української Греко-Католицької Церкви, громадський діяч, провідний науковець у галузі церковної історії, президент Українського Католицького Університету (УКУ) владика Борис Гудзяк.

1. **Кожне покоління нарікає на свою молодь** так само, як і кожне покоління стверджує, що «світ збожеволів». Усім нам хочеться відчуття унікальності власної кризи. Зрештою, у цьому є велика частка правди — люди шоразу стикаються з новими, неповторними труднощами. Але природа таких різних історій і таких різних випробувань завжди однакова, тож і вихід з кризи у будь-якому часі має універсальну, просту природу — не жити на шкоду комусь, жити жертвовно, корисно.

2. Мені здається, що є великі труднощі у Західному світі, там часто панує заперечення правдивих цінностей. Можливо, **роль України сьогодні для Заходу є визначальною**. Ми бачили Євромайдан і людей на ньому, ми бачили подвиг Героїв Небесної Сотні. Це була велика жертва і великий прояв жертвовності — коли люди віддали своє життя за правдиві, загальнолюдські цінності. Це відчули усі: і той президент, який втік, і народ, який консолідувався. То було дуже яскраве свідчення. У цьому контексті мені здається, що, незважаючи на позитивні досягнення й неймовірні прориви, поняття жертви й жертвовності на Заході є призабутим, чомусь не актуальним. Люди забули про якісь священні речі і тут, напевно, можна говорити про божевілля...

3. **Є прості речі, від яких ми, на жаль, віддалилися**. Наприклад, родинна трапеза. Я пригадую з власного дитинства, що ми з батьками завжди снідали та вечеряли разом, вчотирьох. Ми зустрічалися вранці і ввечері в один і той самий час, майже до хвилини. Це був такий простий, але такий унікальний час на те, щоб побути разом. Мені здається, що ось такі, не-віртуальні стосунки є дуже потрібними. Потрібно спілкуватися наживо, бути поруч.

4. **Соціальні мережі, блоги, інтернет загалом є дуже корисними** — згадаймо хоча б, наскільки такий спосіб спілкування виявився помічним під час Майдану. Але трудність у тому, що ми готові брати усе це повністю. **Трудність у тому, що ми не даємо собі труда визначити, що для нас є потрібним, а без чого можна обійтися**.

5. **Час справді стає шаленим, але я думаю, що ми не є приречені**. Знаєте, коли з'явилися першодрукарі, коли книги почали друкувати у відносно великих обсягах, це також була революція комунікацій. Коли європейці відкрили Америку, це теж був переворот. Інформації ставало більше. «Світ валився!» Валився, але не завалився. Сьогодні, у цьому шаленому часі, помітьте, люди починають горнутися до тих осіб і ситуацій, які привертають нас до того, чого наше серце прагне.

Візьмімо за приклад кардинала Любомира Гузара. Безумовно, важливим є те, що він каже, але не менш важливим є те, як він говорить. Кардинал Гузар спілкується повільно, спокійно, з гумором. Гумор — це спосіб легко відкрити людині нові знання. І йому це вдається, Любомир Гузар повертає людей до Бога, до Великого Бога. На мою думку, світ приходить до цього — до пауз, перепочинку, думання. До миру.

6. Думаю, що **чудовим способом відрізнити вартісне від другорядного є уважне слухання**. Уважне слухання завжди є критичним. Коли ми слухаємо й аналізуємо, а не лише «розвішуємо вуха», нас складно надурити, збити зі шляху. Тут мова не лише про порятунок від авантюрних пропозицій, тут ідеться і про те, що, слухаючи уважно, людина може почути себе і відповісти на питання: «Чого саме я хочу? Що справді є необхідним?»

«Трудність у тому, що ми не даємо собі труда визначити, що для нас є потрібним, а без чого можна обійтися.»

7. Переконалий, що справді великі люди уміли слухати. А відтак — прислухатися. Цього часто бракує сьогоднішнім українським політикам. Розвиваючи власні проекти, пишучи закони і працюючи «на камери», вони забувають уважно слухати тих, кого представляють, кому власне й служать. Лідером є не той, хто наказує. У першу чергу лідером є той, хто провадить, бо чує своїх підопічних. Однак не лише там, нагорі вміння слухати допомагає. У нашому повсякденному житті теж дуже важливо чути. Чи чуємо ми наше втомлене тіло, коли на годину довше засиджуємося вночі на новинних сайтах і у соціальних мережах? Я сам себе часто на цьому «ловлю» — коли неможливо відірватися від монітору, бо важко не знати, що відбувається в Україні. Однак над цим треба працювати, контролювати себе. **Буде дуже неправильно, якщо ми будемо цілий час втомленими**. Не варто щоразу думати: «Якщо я цього не зроблю, ніхто не зробить. Якщо я дам слабину, світ завалиться»...

8. Погляньте, навіть тварини відпочивають, навіть вони потребують зупинки. Згадайте, як на вулиці ми бачимо часом нервових, «смиканих» бродячих собак. Вони завжди готові тікати, або огризнутися, захищатися. Так само і люди. **Коли ми цілий час «на ногах», коли не спілкуємося достатньо і тепло з близькими, ми стаємо як ті собаки — зі «загнаним» блиском в очах**.

9. Дайте собі зовсім трохи часу на відпочинок, часу на певне споглядання, на здорову самотність. Ну от хоча б почитайте. Ми так мало стали читати. Отримуємо інформацію з екранів — телевізора, планшета чи комп'ютера. Тексти стають короткими, концентрованими. А коли ми читаємо книгу, ми можемо зробити просту річ — зупинитися на хвилику і подумати. **Ритм нашого життя сьогодні багато в чому визначається тим, як і яку інформацію ми отримуємо та сприймаємо. Книга дуже добре вирівнює цей ритм**.

10. Я переконалий, що **усі ми дуже збагачуємося, коли дякуємо, коли у якийсь момент на усе дане починаємо дивитися з вдячністю**. Погляньте на зелені крони дерев за цим вікном. Узимку вони білосніжні. На мільйон таке дерево — одне. Часом зранку ці крони легенько мерехтять, відбиваючи сонце. Ми б відчули цінність цих дерев, якби їх почали рубати. А сьогодні навіть не помічаємо, сьогодні мені важко зрозуміти, що це все — для мене. Але наскільки багатим я стану, коли прийму цей простий факт!

Зустріч української молоді Естонії в Кодасема 23-25 вересня 2016 р. Б.

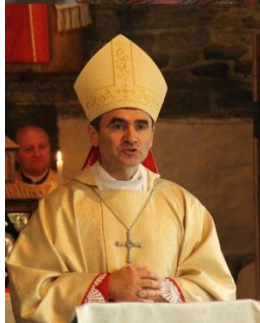
фото: Олег Кудрін

Храмове свято парафії
Богородиці Троєручизі УГКЦ
м. Таллінн
1 жовтня 2016 р. Б.

фото: Артур Градов

Якщо ти хочеш допомогти Церкві, то намагайся краще виправити себе, а не інших.
Якщо ти виправиш самого себе, виправиться часточка Церкви.
Якби так робили всі, то Церква була приведена б у повний порядок.
Але люди сьогодні займаються чим завгодно, крім самих себе, тому що вчити інших легко, а для того, щоб займатися самим собою потрібна праця.

Привітання з днем народження

Ціро вітаємо наших прихожан, які святкують свій день народження у листопаді: Марія Кадай (03.11), Олеся Рямсон (06.11), Дмитро П'ячківський (08.11), Надія Адам (08.11), Олег Тушулей (16.11), Олександр Сіньков (19.11), Ліліана Самуляк (23.11), Анна-Катерина Самуляк (26.11), Ярослав Вельган (28.11), Павло Худик (29.11).

Многих та Богом благословених літ!

Видавець: Храм Богородиці Троєруччя, УТКУ. Відповідальний: о. Олег Поп'юк.
Часопис видається на правах внутрішнього розповсюдження. Редакція не несе відповідальності за точність фактів, власних імен, цифр та інших даних.
Адреса: Laboratooriumi 22, Tallinn 10133 Тел.: +372 583 52 562;
e-mail: oleg.popiuk@gmail.com; www.ugcc.ee